

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády SR iniciatívny materiál „**Návrh na pokračovanie spolupráce SR s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA)**“.

Materiál vychádza z potreby rozhodnúť na úrovni vlády SR o forme ďalšej spolupráce s Európskou vesmírnou agentúrou (ESA) od roku 2021, nakoľko platnosť súčasnej zmluvy vyprší 03.02.2021.

Účasť v aktivitách v oblasti vesmírnych technológií je nevyhnutná pre inovatívny potenciál krajiny a udržanie jej konkurencieschopnosti, najmä v kontexte pokrízovej obnovy ekonomiky a naštartovania tvorby pracovných miest. V tejto súvislosti nadobúda mimoriadny význam spolupráca s Európskou vesmírnou agentúrou (European Space Agency – „ESA“), ktorá je najvýznamnejšou organizáciou vesmírneho sektora v Európe.

Päťročná spolupráca Slovenskej republiky (SR) a Európskej vesmírnej agentúry (ESA) založená na *Zmluve o európskom spolupracujúcom štáte* (ECS Agreement) z roku 2015 a jej finančnom plnení z roku 2016 (Plán pre ECS - PECS) sa ukončí 03.02.2021. Výnimka z procesu PPK bola udelená dňa 21.09.2020.

V rámci PECS sa v Slovenskej republike financuje 39 projektov vo výške 5 443 802 eur. Riešenia týchto projektov, zameraných na špičkový vesmírny výskum, prispievajú k rozvoju a diverzifikácii malých a stredných podnikov a vzniku start-upov. Ich výsledky napomohli vzniku inovatívnych riešení a tvorbe produktov v oblasti vesmírneho softvéru, hardvéru a vesmírnych aplikácií.

ESA v *Záverečnej správe* hodnotiacej uvedenú zmluvnú spoluprácu identifikovala kľúčové výzvy/príležitosti rozvoja vesmírneho priemyslu na Slovensku, ktoré treba podporovať a rozvíjať aj v budúcom období. Na základe analýzy predloženého dokumentu *Komisia pre vesmírne aktivity v SR*, ako poradný orgán ministra školstva, vedy, výskumu a športu, odporučila pokračovať v ďalšej spolupráci s ESA formou pridruženého členstva (tzv. Associate Membership) počas obdobia 7 rokov.

Postúpenie na úroveň pridruženého člena ESA umožňuje zapojenie do voliteľných programov ESA (napr. vedecký program PRODEX) a garantuje geografickú návratnosť investovaných finančných prostriedkov vo výške cca 80% (tzv. geo-return). Produkty vyvíjané v rámci projektov počas pridruženého členstva môžu dosiahnuť aplikačnú fázu vrátane komerčného využitia. V prípade pridruženého členstva sa slovenské firmy môžu priamo zapájať do dodávateľského reťazca pre ESA, čo môže predstavovať príležitosť pre subdodávateľov automobilového alebo leteckého priemyslu diverzifikovať svoje portfólio. Dodávateľské príležitosti môže využiť aj sektor software spoločností. Táto spolupráca umožní rozvoj slovenských start-up a spin-off spoločností. Celkovo možno konštatovať, že pridružené členstvo v ESA ponúka možnosti na transformáciu slovenského hospodárstva a rozvoj jeho inovačného potenciálu.

Predkladaný materiál obsahuje okrem vlastného materiálu tieto prílohy: Súhrnný prehľad Záverečnej správy po skončení PECS fázy na Slovensku v slovenskom jazyku; SWOT analýza výberu ďalšej spolupráce (odporúčania MŠVVaŠ SR - silné stránky a riziká spolupráce

prostredníctvom PECS+/AM a príležitosti pre krajinu); Slovakia PECS end of period – Executive Summary Report v anglickom jazyku; Konceptia vesmírnych aktivít v SR a Tabuľka odporúčaní Komisie pre VA v SR.

Pokračovanie spolupráce s ESA bude mať negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy (rozpočtovo krytý) a pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie a životné prostredie. Iné vplyvy neboli identifikované.

V zmysle uvedeného sa navrhuje, aby vláda SR uznesením odsúhlasila návrh na pokračovanie spolupráce Slovenskej republiky s Európskou vesmírnou agentúrou vo forme pridruženého člena (Associate Member) a uložila ministrovi školstva, vedy, výskumu a športu SR začať rokovania s Európskou vesmírnou agentúrou v súvislosti s prípravou medzinárodnej zmluvy. Následne bude potrebné predložiť na rokovanie vlády SR a Národnej rady SR materiál, ktorým sa navrhuje uzatvorenie medzinárodnej zmluvy v termíne do decembra 2020. Vláda SR uznesením zároveň uloží podpredsedovi vlády a ministrovi financií vyčleniť pri rozpise rozpočtu kapitoly Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR na príslušný rozpočtový rok finančné prostriedky na financovanie príspevku SR do rozpočtu Európskej vesmírnej agentúry vo výške minimálne 4,5 milióna € ročne po ratifikácii zmluvy každoročne počnúc rokom 2021.

Materiál je potrebné prerokovať najneskôr do 07.10.2020, nakoľko SR má poskytnúť záväzné stanovisko Európskej vesmírnej agentúre do 08.10.2020. V zmysle uvedeného bolo z dôvodu časovej tiesne požiadané o udelenie výnimky z PPK (bod 2.6 Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov). Výnimka z procesu PPK bola udelená dňa 21.09.2020.